

Cirkulärnr: 2005:8
Diariernr: 2005/0216
Handläggare: Marcus Holmberg
Henrik Berggren
Siv Stjernborg
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2005-01-28
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2006–2008
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2008 (kommunspe-
fik; endast till ekonomikontoren)
Bilaga 2: Arbetsgivaravgifter 2005, definitiva
Bilaga 3: Beställningsblankett modellen ”Skatter och
bidrag”

CIRKULÄR 2005:8

2005-01-28

Avdelningen för ekonomi och styrning

Kommunstyrelsen

Sektionen för ekonomisk analys

Ekonomi/finans

Henrik Berggren

Marcus Holmberg

Siv Stjernborg

Budgetförutsättningar för åren 2006–2008

I detta cirkulär presenterar vi:

- En uppdaterad skatteunderlagsprognos för åren 2004–2008.
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2006–2008, *bilaga 1*.
- Definitiva arbetsgivaravgifter avseende år 2005, *bilaga 2*.

God tillväxt men fortfarande svag arbetsmarknad

En viss dämpning av den internationella konjunkturen väntas i år. Framst beroende på en mindre inbromsning i USA och Kina, något kraftigare i Japan och ett Europa som står och stampar. Tillväxten i den globala ekonomin kommer emellertid att vara fortsatt god.

I Sverige var utvecklingen överraskande positiv under 2004. Stark ökning av exporten, hög produktivitetstillväxt och låg inflation kännetecknade förra årets utveckling. Utvecklingen på arbetsmarknaden var däremot dyster och vi ser ännu inga tydliga tecken på att sysselsättningen skulle ta fart. Stora delar av det privata näringslivet avvaktar med att anställa personal. Bristen på arbetskraft är låg och symboliserar den svaga efterfrågan på arbetskraft. Vi räknar emellertid med en försiktig sysselsättningsuppgång på 0,5 procent under 2005. Resursutnyttjandet väntas stiga ytterligare 2006 och skulle därmed skapa förutsättningar för en snabbare ökning av antalet sysselsatta.

Sveriges Kommuner och Landsting

118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

E-post: info@skl.se, www.skl.se

Svenska SKL och Landstingsförbundet i samverkan

Tabell 1. Vissa nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen
Procentuell förändring från föregående år om ej annat anges

	2004	2005	2006	2007	2008
BNP	3,5	2,9	2,5	2,2	1,9
Timlön	3,2	3,4	3,5	3,7	3,7
Sysselsättning, timmar	1,0*	0,5	0,8	0,5	0,3
Lönesumma	2,6	3,9	4,3	4,2	4,0
KPI, genomsnittlig förändring	0,5	1,4	2,0	2,0	2,0
Prisbasbeloppet, kr	39 300	39 400	40 000	40 800	41 700

* Stor kalendereffekt p.g.a. många extra arbetsdagar.

Nedjusterad skatteunderlagsprognos

Vi bedömer att skatteunderlaget år 2004 ökade med 3,0 procent, vilket är en nedjustering med 0,3 procentenheter sedan vår bedömning i oktober. Avgörande för vår nedjustering är att lönesumman utvecklats svagare än väntat under slutet av året. Även arbetsmarknadsersättningarna har blivit lägre än vad vi förväntade oss.

Vår konjunkturbedömning över perioden 2005–2008 har justerats ned något avseende sysselsättning, löner och priser eftersom utvecklingen hittills visar på en svagare ökningstakt inom dessa områden än vi förväntat oss. Trots detta är det en relativt gynnsam ekonomisk period med ökad sysselsättning de närmaste åren.

I år bedömer vi att ökningstakten i skatteunderlaget blir 3,7 procent, vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos. Den underliggande ökningstakten är dock 3,9 procent eftersom skatteunderlaget minskar något på grund av regelförändringar. Dels minskar skatteunderlaget till följd av höjda grundavdrag för låg och medelinkomsttagare; dels ökar skatteunderlaget på grund av att avdraget för 12,5 procent av den allmänna egenavgiften ersätts med en skattereduktion. Sammantaget minskar dessa två skatteförändringar skatteunderlaget med 0,2 procentenheter, för detta har kommunerna och landstingen fått kompensation via ökade statsbidrag.

Åren 2006–2008 bedömer vi att skatteunderlaget ökar med drygt 4 procent per år. Det är en nedrevidering av framförallt år 2006 jämfört med föregående prognos. Justeringen förklaras av en något svagare sysselsättnings- och timlöneutveckling. Ackumuleras nedjusteringarna för åren 2004 till 2006 blir skatteunderlaget 0,6 procentenheter lägre år 2006. Ungefär hälften av denna nedjustering beror på lägre timlöneökningar.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser åren 2004–2008
Procentuell förändring från föregående år

	2004	2005	2006	2007	2008	Ack 2004–2006
SKL*, jan 2005	3,0	3,7	4,1	4,2	4,0	11,2
ESV, prognos för bokslut 2004	3,2					
ESV dec 2004	3,3	4,2	5,0	4,9		13,2
Lf+SK okt 2004	3,3	3,7	4,4	4,3	3,8	11,8
BP, sep 2004	3,5	3,8	4,2	4,0		11,9

*SKL = Sveriges Kommuner och Landsting.

Vår prognos innebär en svagare utvecklingstakt än Ekonomistyrningsverkets (ESV) decemberprognos och regeringens prognos i budgetpropositionen för 2005. Jämfört med regeringens prognos är det främst bedömningen av år 2004 som skiljer sig från oss. ESV har i sin bedömning en betydligt starkare utveckling av lönesumman, det vill säga en starkare utveckling av sysselsättning och löner.

Tabell 3. Olika komponenters bidrag till det totala skatteunderlagets tillväxt åren 2004–2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Timlön	2,5	2,5	2,6	2,8	2,8
Sysselsättning	-0,5	0,4	0,6	0,4	0,2
Sociala ersättningar	1,2	0,8	0,8	1,1	1,1
Övriga inkomster	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Avdrag	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3
Summa*	3,0	3,7	4,1	4,2	4,0
Regeleffekter*	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0
Summa exkl. regeleffekter*	3,0	3,9	4,1	4,2	4,0

*Årlig procentuell förändring.

Tabell 4. Underlag för beräkningar av skatteunderlaget m.m. för åren 2004–2008 enligt vår nya prognos

	2004	2005	2006	2007	2008
Befolkning 1 nov året innan, riket	8 973 472	9 008 883	9 050 749	9 093 698	9 137 245
Befolkning, procentuell förändr.	0,3815	0,3946	0,4647	0,4745	0,4789
Medelskattkraft, kr/inv.					
Fastställt för 2004 till 2005	148 591	153 631			
SK:s prognos	147 873	152 741	158 268	164 137	169 888
Garanterad nivå enl. SK		176 676	182 008	188 758	195 371

Negativa slutavräkningar

Alltför positiv prognos i bokslut 2004

Rådet för kommunal redovisning (RKR) hänvisar i sin Rekommendation nr 4:1 att det är ESV:s decemberprognos som ska användas i prognosen över slutavräkningen för 2004 års skatteintäkter. Givet ESV:s prognos blir slutavräkning minus 296 kr per invånare för 2004 års skatteintäkter. Med vår nya bedömning av skatteunderlaget blir slutavräkning för 2004 totalt minus 355 kr per invånare. Detta ger en korrigering på minus 59 kronor per invånare i bokslut 2005 av 2004 års prognos. Det slutliga taxeringsutfallet publiceras först i november 2005.

Vår bedömning av skatteunderlaget för år 2005 är lägre än den som följer av regeringens fastställda uppräkningsfaktorer. Detta gör att förbundets prognos på 2005 års skatteintäkter (jämfört med preliminärt utbetalda) blir minus 185 kronor per invånare den 1.11.2004.

Gotlands kommunalskatt

Den samlade kommunalskatten i Gotlands kommun är 32,75 år 2005. Denna har fördelats med 21,69 på kommunen och 11,06 på landstinget. Fördelningen baseras på den genomsnittliga skatten för kommun respektive landsting i riket 2003.

Regleringsbidrag/avgift

Sveriges Kommuner och Landsting har gjort en bedömning av regleringsposten för åren 2006 till 2008, se tabell 5. Bedömningen bygger på:

- vår skatteunderlagsprognos, som inverkar på omslutningen i inkomstutjämningen
- Riksdagens beslut av ram för anslaget Kommunalekonomisk utjämning, utvecklingen av kostnaderna för införandereglererna.

Tabell 5. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2006 och 2008, kronor per invånare

	2006	2007	2008
Inkomstutjämning, netto (+)	4 756	4 933	5 106
Strukturbidrag (+)	171	171	171
Införandebidrag (+)	93	51	34
Summa inkomster för kommunerna	5 021	5 155	5 311
Kommunalekonomisk utjämning (-)	5 257	5 885	6 076
Summa utgifter för staten	5 257	5 885	6 076
Differens → Regleringspost	236	730	765

Orsaken till regleringspostens positiva förändring under perioden beror på att statens anslag till kommunerna ökar mer än kostnaden för att upprätthålla den garanterade nivå i inkomstutjämnningen. Därefter minskar kostnaden för införandebidragen då kommuner med förluster får ta allt större del för varje år.

Kommunalekonomisk utjämning

I tabell 6 och tabell 7 redovisas anslaget Kommunalekonomisk utjämning under perioden 2004 till 2008.

Tabell 6. Kommunalekonomisk utjämning, miljoner kronor

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt enligt detta cirkulär	34 055	42 622	47 580	53 514	55 514
Tillkommer utanför anslaget					
Sysselsättningsstöd totalt	3 430	5 250	4 900		
Personalförstärkning barnomsorg		1 000	2 000	2 000	

Tabell 7. Kommunalekonomisk utjämning, kronor per invånare

	2004	2005	2006	2007	2008
Totalt enligt detta cirkulär	3 795	4 731	5 257	5 885	6 076
Tillkommer utanför anslaget					
Sysselsättningsstöd* totalt (Obs! genomsnitt)		382	583	541	
Personalförstärkning barnomsorg** (Obs! genomsnitt)			111	221	220

* Sysselsättningsstödet fördelas med en viss procentsats av lönekostnadsunderlaget korrigerat för köp av extern verksamhet. Här redovisas kronor per invånare endast för jämförbarhet med övriga poster.

** Medlen för personalförstärkning inom barnomsorg kommer inte fördelas lika per invånare utan med hjälp av delmodellen för Förskola och skolbarnomsorg i kostnadsutjämnningen.

Riktade pengar till kommuner och landsting

Regeringen har beslutat om den i budgeten aviserade **psykiatrisatsningen** omfattande 700 miljoner kronor för 2005 och 2006. 500 miljoner ska satsas på vård, sysselsättning och boende. 200 miljoner kronor ska användas till verksamhetsutveckling. Kommuner och landsting ska gemensamt ansöka om pengarna. Avsikten är att kommuner och landsting ska samarbeta och upprätta gemensamma planer för bättre vård, sysselsättning och boende för psykiskt sjuka och funktionshindrade. Det är Socialstyrelsen i samarbete med psykiatrisamordnarens kansli som beslutar om fördelning av medlen.

Delegationen för **jämställdhet i förskolan** delar ut 2,5 miljoner kronor till projekt som ska arbeta med ett genusperspektiv på förskoleverksamheten. Ansökningsomgången är precis påbörjad och kommunerna har fram till 24 februari på sig att söka pengar. Läs mer i regeringens pressmeddelande.

<http://www.regeringen.se/sb/d/5024/a/37230>

På Socialdepartementets webbplats informerar man om pengar till **kompetensutveckling för personal inom vård och omsorg**. Den s.k. Kompetensstegen är en flerårig nationell satsning för att stödja kommunernas långsiktiga kvalitets- och kompetensutvecklingsarbete inom vård och omsorg om äldre. Under åren 2005–2007 planeras sammanlagt drygt en miljard kronor att avsättas till satsningen. Läs mer på Socialdepartementets webb: <http://www.regeringen.se/sb/d/3441/a/33669>.

Arbetsgivaravgifterna 2005

År 2005 uppgår arbetsgivaravgifterna (inkl. kalkylerade PO-pålägg för avtalspensioner) till **41,94 procent**. Det är en ökning med 0,14 procentenheter jämfört med år 2004.

De **lagstadgade arbetsgivaravgifterna** sänks från 32,70 till 32,46 procent. Sänkningen är en kompensation för de ökade kostnader som arbetsgivarna belastas med genom delfinansieringen med 15 procent av sjukpenningen för heltidssjukskrivna fr.o.m. sjukskrivningsvecka 3. Samtidigt slopas den tredje sjuklöneveckan. Sänkningen av sjukförsäkringsavgiften på grund av dessa förändringar är 0,24 procentenheter. Det sker även en viss växling mellan de olika lagstadgade avgifterna. Arbetsmarknadsavgiften höjs medan sjukförsäkringsavgiften och den särskilda löneskatten sänks. Tanken är att avgifterna skall återspegla kostnaderna för de olika områdena.

Det blir oförändrade premier för **avtalsförsäkringarna enligt kommunala avtal** år 2005. Prövning kommer dock att göras inför nästa år varvid sjukfrånvaron i landsting och kommuner är av avgörande betydelse.

Vi rekommenderar även ett **kalkylerat PO-pålägg avseende avtalspensioner**. Enligt pensionsavtalet (PFA) och de olika avtal om lön och anställningsvillkor som är slutna med de olika arbetstagarorganisationerna varierar pensionsavgiften mellan olika avtalsområden. För lönenivåer under taket (7,5 inkomstbasbelopp), varierar kostnaden för den individuella delen mellan 3,4 och 4,5 procent. För de arbetstagare som ligger över taket tillkommer en förmånsbestämd utfästelse: kompletterande ålderspension. KPA har på vår begäran gjort nya beräkningar över kommunernas kostnader för avtalspensioner. Enligt dessa ser det ut som om kostnaderna för den kompletterade ålderspensionen fortsätter att öka. Vi föreslår därför att det kalkylerade PO-pålägget höjs från 5,0 procent år 2004 till 5,3 procent år 2005. Till detta kommer löneskatt på 24,26 procent. Sammantaget ökar därmed det kalkylerade PO-pålägget från 6,21 till 6,59 procent.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I bilaga 1 redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag. I beräkningarna *ingår inte*:

- Ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring) på 3 660 mnkr.
- De riktade statsbidragen för insatser inom verksamheterna vård, psykiatri och missbruk till kommuner och landsting på 1 550 mnkr 2005, 900 mnkr 2006 och 850 mnkr 2007.
- Den riktade satsningen på kompetensutveckling inom äldreomsorgen på 450 mnkr 2005 och 2006–2007 på 300 mnkr.
- Riktad satsning på personal inom förskolan på 1 000 mnkr 2005 och 2 000 mnkr 2006 och 2007. Fr.o.m. 2008 ingår beloppet i ”påsen”.
- Särskilda statsbidrag för vuxenutbildningen 2005 på 1 811 mnkr. Detta läggs in i ”påsen” fr.o.m. 2006 och ingår därmed i beräkningarna i bilaga 1 fr.o.m. detta år.
- De kvarvarande riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan, 1 500 mnkr 2005 och 1 000 mnkr 2006

De tillfälliga sysselsättningsstöden till kommunerna 2005–2006 på 5 250 respektive 4 900 mnkr. Fr.o.m. 2007 ingår beloppet i ”påsen”.

Skillnader jämfört med beräkningar tidigare i december (2004:101) beror främst på:

- Ny skatteunderlagsprognos

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2005 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till: marcus.holmberg@skl.se.

Gör kommunens egen intäktsprognos åren 2006–2008 med hjälp av modellen ”Skatter och bidrag”

Med hjälp av vår modell kan Du se effekten på din kommuns intäkter av olika antaganden om:

- Skattesats
- Antal invånare och åldersstruktur i den egna kommunen
- Skatteunderlagsutvecklingen i den egna kommunen
- Skatteunderlag i riket

Du får också en ökad förståelse för hur det nya utjämningsystemets olika delar påverkas av förändringar i befolkningen och av skatteunderlagets utveckling i riket. Vi informerar kontinuerligt i våra cirkulär om hur ändrade förutsättningar ska matas in i modellen.

Modellen är endast tillgänglig för Dig som ansvarar för kommunernas ekonomi- eller finansfunktion. Priset är för närvarande 1 750 kronor för nytillkomna användare och 900 kronor för de som uppdaterar modellen.

Beställningen kan göras på bifogade beställningsblankett, bilaga 2 eller elektroniskt på vår webbplats www.skl.se under Verksamheter/Ekonomi/ Ekonomi för kommuner. Den kan e-postas eller postas till Birgitta Westlund, Sveriges Kommuner och Landsting, sektionen för ekonomisk analys, birgitta.westlund@skl.se, 118 82 Stockholm, fax 08-452 72 26.

Modellen ”Skatter och bidrag”

De som beställt modellverktyget ”Skatter och bidrag” för åren 2006–2008 får den levererad i samband med det här cirkuläret. Modellen skickas endast ut via e-post. **Den nya modellen är uppdaterad med de nya förutsättningar som presenterats i detta cirkulär, därmed behövs inga ytterligare förändringar göras i modellen som föranletts av detta cirkulär.**

Tidpunkter under 2005

Nedan redovisar vi en preliminär tidsplan för nästa års skatteunderlagsprognoser m.m. En uppdaterad lista hittar du alltid på vår webbplats: www.skl.se.

- Regeringens vårproposition i vecka 15.
- Ny skatteunderlagsprognos i vecka 17.
- Ny rapport om kommuners och landstings ekonomi i mitten av maj
- Preliminära beräkningar på kostnadsutjämnningen för år 2006 från förbunden i maj.
- Ny skatteunderlagsprognos i vecka 35.
- Regeringens budgetproposition i vecka 38.
- Cirkulär om SCB:s preliminära beräkningar av kostnads- och LSS-utjämnningen för år 2006 i vecka 40.
- Ny skatteunderlagsprognos i oktober.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Marcus Holmberg, 08-452 78 82, Henrik Berggren, 08-452 77 42 eller Siv Stjernborg, 08-452 77 51. Samtliga kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se .

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen för ekonomisk analys

Maj-Lis Åkerlund

Siv Stjernborg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2006–2008 (kommunspecifik; endast till ekonomi-kontoren)

Bilaga 2: Arbetsgivaravgifter 2005, definitiva

Bilaga 3: Beställningsblankett modellen ”Skatter och bidrag”